

Werkgroep Behoud de Peel

WBdP-nieuws 3-7-'22

Zienswijze beregeningsbesluit N2000-beheerplan

Voorgeschiedenis

WBdP stelde in 2018 beroep in tegen het ontwerp Natura2000-beheerplan voor de Peel. Ons inziens stond daarin onterecht dat beregening uit grondwater rondom de Peel slechts een gering effect heeft en dat het daarom deels vrijgesteld kan worden van de vergunningplicht Wet natuurbescherming.

De LLTB en Provincie Limburg verloren hun hoger beroep bij de Raad van State. De provincies lieten eerst nog weer eens een onderzoek doen. Daaruit blijkt dat het effect van in delen van de Peel groot is: 10 tot 25 cm daling van de grondwaterstand. En volgens de second opinion van Deltares wordt het effect in het onderzoek op verschillende punten nog onderschat.

Vanwege de uitspraak van de rechtbank en dit onderzoek konden de provincies niet anders dan hun oorspronkelijke besluit weer teruggedraaien en de vergunningplicht weer invoeren. Dat besluit werd op 25-5 in ontwerp gepubliceerd. Zie <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2022-6166.html>.

Zienswijze WBdP

Op 1-7 diende WBdP een zienswijze in betreffende het ontwerp-besluit, mede namens de Natuur- en Milieufederatie Limburg. De Brabantse Milieufederatie heeft apart een vergelijkbare zienswijze ingediend.

Uiteraard vinden wij het een goede zaak dat de vergunningplicht voor beregening weer wordt ingevoerd. Aan het ontwerp-besluit kleven echter ook gebreken.

Hieronder onze zienswijze aan de provincies:

De bufferzones zijn niet compleet.

- Wat de bufferzones zijn, geeft u weer op een kaartbijlage. (Zie <https://repository.officiele-overheidspublicaties.nl/externebijlagen/exb-2022-29756/currentItem>) Wij wijzen u er op dat deze bufferzones niet compleet zijn. Aan de Limburgse kant van de Peel is op twee plekken geen bufferzone aangewezen. In het noorden is dat aan de oostkant van De Bult, het losliggende Peelgebied ten noorden van de weg Deurne-Venray, onderdeel van het N2000-gebied de Deurnese Peel. In het zuiden is dat aan de zuidkant van Het Zinkske, het losliggende Peelgebied ten zuiden van de A67, eveneens onderdeel van de Deurnese Peel. Zie de onderdelen van uw kaart hieronder.

Provincie Limburg heeft hier blijkbaar de noodzaak voor een bufferzone over het hoofd gezien, omdat het N2000-gebied gelegen is in N.-Brabant. Ongetwijfeld is het echter zo dat ook grondwateronttrekkingen aan de Limburgse kant van het natuurgebied een negatief effect

hebben. De benodigde breedte van de bufferzone is daar dus echter niet onderzocht en er is geen bufferzone vastgesteld. Het is o.i. noodzakelijk dat deze omissie nu i.h.k.v. het N2000-beheerplan wordt rechtgezet.

Het effect van de berekening is deels groter en de bufferzones zijn deels te smal.

- Het Peelrestant De Bult ligt helemaal aan de rand van het onderzochte modelgebied. In het onderzoek van Witteveen en Bos wordt daarover vermeld: *Tijdens interpretatie van de berekende effecten zal rekening moeten worden gehouden met het feit dat de effecten door de rand worden gedempt, voornamelijk aan de noordkant van de Bult. De zuidkant van De Bult zal representatiever zijn voor de effecten in het gehele gebied, al zijn ook daar randeffecten niet uit te sluiten.*

De negatieve invloed van de berekening is dus voor De Bult hoogst waarschijnlijk groter dan in het onderzoek van Witteveen en Bos is berekend.

- Ook voor het centrale deel van de Deurnese Peel is de invloed van de berekening waarschijnlijk groter dan door Witteveen en Bos is berekend. In het model van W&B wordt namelijk aangenomen dat er daar in de Peel een stagnerende laag voorkomt, waardoor het effect van de berekening onder die laag wel duidelijk merkbaar is, maar waardoor er boven die laag, in de freatische grondwaterstand, slechts een effect is van enkele cm's. Deltares heeft in haar review van de modelstudies, na geïnformeerd te hebben bij de Rijks Geologische Dienst, geoordeeld dat die stagnerende laag in werkelijkheid minder voorkomt, waardoor het effect van de berekening op de freatische grondwaterstand hoogst waarschijnlijk groter is.

Deze manier van berekenen betekent ook dat de bufferzone voor de Deurnese Peel hoogst waarschijnlijk breder is dan op de huidige kaartbijlage bij het besluit is aangegeven!

Er is meer vereist dan enkel een vergunningplicht.

- Vanaf 1993 zijn er diverse uitspraken van de Raad van State in beroepen van WBdP, waarin het mogelijk negatieve effect van berekening rondom de Peel -en dus de vergunningplicht Natuurbeschermingswet- werden uitgesproken.

Rond de Groote Peel en de Mariapeel werden in resp. 1990 en 2001 bufferzones i.h.k.v. de Nb-wet ingesteld van 1,5-2 km breedte. Voor de Deurnese Peel werd vanaf 1994 met een bufferzone van 500 m breedte gerekend en vanaf 2014 met een iets bredere zone. Dit waren echter stand-still-zones. Er was geen beleid tot verhoging van de waterstand binnen die zones. Provincie N.-Brabant weigerde beginjaren 2000 te voldoen aan verzoeken van WBdP om handhavend op te treden bij 27 nieuwe berekeningen zonder Nb-wetvergunning. Bij de Raad van State werd WBdP in het gelijk gesteld. De provincie beloofde het op te lossen met het beheerplan. Die oplossing kwam er niet, waarna WBdP in 2018 tegen dat plan met succes beroep instelde.

Volgens onze stichting wordt het nu hoog tijd om niet enkel een stand-still-beleid te voeren, maar om met maatregelen de waterstand binnen de bufferzones flink te verhogen. Enkel opnieuw de vergunningplicht invoeren, zoals met het onderhavige besluit gebeurt, achten wij onvoldoende.

In het besluit wordt het niet eens duidelijk wanneer een aangevraagde vergunning wel of niet zal kunnen worden verleend.

Provincie N.-Brabant en Limburg hebben aangekondigd *dat er i.h.k.v. de 'gebiedsgerichte aanpak' gewerkt zal worden aan een toekomstbestendig gebied voor natuur en landbouw, waarin de beregening rondom de Peel zal worden ingeperkt. Na het onherroepelijk worden van het onderhavige besluit zal een overgangperiode van twee jaar worden ingesteld, waarin agrarische ondernemers zich kunnen voorbereiden op een bedrijfsvoering die minder of niet afhankelijk is van beregening en die samenwerkt met het natuurlijke water- en bodemsysteem. In aanvulling daarop zullen de provincies werken aan een methode om beregening te beperken gedurende deze twee jaar. Op het moment dat grondwaterstanden te ver wegzakken en de kwetsbare toestand van de Peelvenen dreigt te verslechteren, zullen beperkingen worden opgelegd voor beregening uit grondwater. De afspraken voor de overgangperiode zullen worden vastgelegd in een intentieovereenkomst.*

Bovengenoemde intenties maken echter geen onderdeel uit van het besluit dat nu voorligt. Het beheerplan is ons inziens juist de plek waarin de maatregelen dienen te staan die vereist zijn om te kunnen voldoen aan de eisen die i.h.k.v. de Habitatrichlijn worden gesteld. Dat gebeurt nu dus niet!

Voor welke onttrekkingen geldt het besluit precies?

Het besluit geldt voor 'grondwateronttrekkingen ten behoeve van open teelten'. Maar wat zijn dat precies? Graag zien wij daar een duidelijke definitie van.

Overigens: dit betekent uiteraard niet dat andere onttrekkingen met een mogelijk (cumulatief) significant negatief effect niet vergunningplichtig zijn.

En geldt de vergunningplicht ook voor onttrekkingen van minder dan 10 m³ per uur? Bij de waterschappen is het gangbaar dat deze 'kleine onttrekkingen' worden vrijgesteld. Cumulatief kunnen deze echter ook een significant negatief effect op de Peel hebben.

Graag meer duidelijkheid over beide zaken.